

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat tanácsi (Euratom) rendeletre az Európai Atomenergia-közösség hetedik keretprogramjának (2007–2011) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról”

COM(2006) 42 final – 2006/0014 (CNS)

(2006/C 309/09)

2006. március 8-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Atomenergia Közösséget létrehozó szerződés 7. és 10. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2006. május 31-én elfogadta. (Előadó: Antonello PEZZINI.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. július 5–6-án tartott 428. plenáris ülésén (a július 5-i) 156 szavazattal 3 ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözlözi az Európai Bizottság javaslatait az alábbiakra vonatkozó új szabályokról: a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére a nukleáris területen való kutatási, fejlesztési és képzési hetedik keretprogramban (2007–2011), valamint a kutatási eredmények terjesztése.

1.2 A javaslatok célja az eljárások és a módszerek egyszerűsítése és ésszerűsítése a 2005. évi és a 2006. márciusi Európai Tanács által felülvizsgált lisszaboni stratégia megvalósítása érdekében, valamint a célból, hogy megfeleljünk a kutatás különböző szereplői és a végfelhasználók igényeinek. Ezen intézkedések eredményességének végső értékelése azonban csak a megfelelő végrehajtási előírások meghatározása után lehetséges.

1.3 A III. címig bezárólag az Európai Bizottság javaslati szintje azonosak a nem nukleáris területen ⁽¹⁾ kialakított hetedik kutatási, fejlesztési és képzési keretprogram vonatkozásában javasolt intézkedésekkel, bár a cikkek számozása eltér. ⁽²⁾ Az EGSZB ezért utal a fenti tárgyban elfogadott véleményére, megismétli és kiemeli az abban foglalt észrevételeket ⁽³⁾, amelyek a vizsgált javaslatra – annak a III. cím végéig terjedő részére – is érvényesek.

1.4 Az EGSZB úgy véli, hogy a magfúzió területén működő európai program példaként kell, hogy szolgáljon a közösségi erőfeszítések valós összefogására és az intézkedések átfogó koordinációjára az európai fúziós fejlesztési megállapodás (EFDA) és a társulási szerződések keretében.

1.4.1 Ez a program alapvető szerepet játszik az EU-ban a fúziósenergia-kutatás területén, és pénzeszközök, valamint

⁽¹⁾ Van azonban néhány kivétel: például a felderítő kutatás területén fennálló rendelkezések.

⁽²⁾ COM (2005) 705 final

⁽³⁾ Például: a kutatási szervezetek jogi formájával, az ismeretekhez való hozzáférési jogokkal, a szellemi tulajdonnal, a költségterítéssel, a finanszírozási formákkal, a támogatások engedélyezésével, a Kutatók Európai Chartájának alapelveivel, valamint a kutatóintézetek jogi státuszának megállapításával kapcsolatos észrevételek.

humántőke formájában nyújtott, folyamatos közösségi támogatásban nyilvánul meg. Az ITER/DEMO projekt ⁽⁴⁾ tevékenységeinek köszönhetően magas fokú környezeti fenntarthatóság jellemzi.

1.5 Az EGSZB meg van győződve arról, hogy a nukleáris energia ⁽⁵⁾, amely jelenleg az Unióban termelt elektromos energia körülbelül egyharmadát teszi ki ⁽⁶⁾, hozzájárul az energiaellátás függetlenségéhez és biztonságához ⁽⁷⁾, valamint – a kiotói egyezmények tiszteletben tartásával – az európai gazdasági fejlődés fenntarthatóságához. Mindennek azonban az a feltétele, hogy a nukleáris hulladék kezelésére vonatkozóan egyre jobb, hatékonyabb és biztonságosabb előírásokat alkalmazzanak, és versenyképes európai kutatás és ipar jöjjön létre a nukleáris technológia, valamint szolgáltatások területén.

1.6 Az EGSZB megfelelőnek tartja a kutatási, képzési, demonstrációs, koordinálási és támogatási tevékenységek, továbbá a kiválósági hálózatok és a fúziós energia kutatására előirányzott pénzügyi keret vonatkozásában kijelölt közösségi finanszírozás szintjeit.

1.6.1 Az EGSZB hangsúlyozza: az egyes tagállamok igényeinek és adottságainak megfelelően elő kell mozdítani a tiszta és biztonságos technológiák kutatását és alkalmazását, valamint amellet száll síkra, hogy tiszteletben kell tartani azon különböző tagállamok döntését, amelyek nem a nukleáris energiában látják a megoldást jövőbeni energiaszükségletük fedezésére, és ezt a kutatási programokban is figyelembe veszik.

⁽⁴⁾ Ld. a 3.11. pontot is.

⁽⁵⁾ Ld. HL C 110., 2004.4.30., – előadó: Claude CAMBUS.

⁽⁶⁾ Az EU-25-ök által termelt energia 2004-ben: nukleáris energia: 31,2 %; földgáz: 24,3 %; kőolaj: 17,1 %; barnaszén: 13,1 %; lignit 10,2 %; elsődleges energia: 4,1 %. Energiafogyasztás ugyanabban az időszakban: kőolaj: 39,2 %; földgáz 25,4 %; nukleáris energia: 14,8 %; barnaszén: 13,7 %; lignit 4,9 %; elsődleges energia: 2,0 % (Eurostat, Energia, 2006/5).

⁽⁷⁾ 2004-ben a bruttó behozatal – az energiafüggőség százalékaránya – az EU-25-öknél 53,8 % volt, amelyből a kőolaj és a kőolajtermékek aránya 33,2 %. Energiafüggőség az EU négy legnagyobb államában: Olaszország: 87,7 %, Németország: 64,6 %, Franciaország: 54,3 %, Egyesült Királyság: 5,2 %. Az EU-ban Dánia az egyetlen energetikai szempontból független ország, amely 53,5 % aktívummal rendelkezik (Eurostat, Energia, 2006/5).

1.7 Az EGSZB kiemeli a képzésre, valamint a kutatók karrierfejlesztésére irányuló intézkedések szerepét; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ezen intézkedések különleges jelentőségűek a magánszektor, a civil társadalom és a polgárok számára.

1.8 Az EURATOM 7. keretprogramjában és annak egyedi programjaiban való részvétel szempontjából az EGSZB alapvető jelentőségűnek tartja egy egyszerű, szemléletes, érthető, világos és átlátható jogszabályi keret meghatározását, amely mindenekelőtt biztonságot képes nyújtani a lehetséges résztvevők – különösen a kisebb méretű egységek – számára a programokhoz való hozzáférés elveit és kritériumait, az értékelést és a kiválasztást, továbbá a szerződések megszövegezését és a projektek kezelését illetően.

1.8.1 Az EGSZB sajnálatát fejezi ki, hogy ez a szempont nem mindig jut kifejezésre a rendeletjavaslatban; úgy véli, hogy e szabályok hatékonyságát megfelelő idő letelte után, független szakértőkkel felül kell vizsgálatni, és a vizsgálatról készült jelentést továbbítani kell a Tanács és az EGSZB részére.

1.9 Az EGSZB úgy véli, hogy elengedhetetlen a kutatási eredmények hasznosítása és terjesztése, mert csak így lehet tiszteltben tartani az európai adófizetőkre alkalmazandó „megfelelő ár-érték arány” (*value for money*) elvet. Ebben az összefüggésben emlékeztet arra, hogy mindenkor meg kell találni a helyes egyensúlyt egyrészt a közösségi érdekek oltalma és a tagállamok szellemi és ipari tulajdonjogokkal kapcsolatos (akár a védelem területén fennálló) specifikus érdekei, másrészt azon hasonlóan jelentős kockázatok között, amelyek akkor lépnének fel, ha az ágazatban elégtelen módon terjesztenék a tudományos és műszaki információkat.

1.9.1 Az EGSZB úgy véli, hogy elengedhetetlen az IPR-HELPDESK fejlesztése, a támogatási szerződések lehetséges résztvevőire irányuló pontos és proaktív jellegű segítségnyújtás, továbbá a kutatók képzését és karrierfejlesztését támogató, valamint a konzorciumi megállapodások előkészítésének és aláírásának szakaszára irányuló közvetett cselekvések céljából.

2. Indokolás

2.1 Az EGSZB örömet fejez ki azzal kapcsolatban, hogy a konzultációra irányuló kérelmet időben megkapta, ugyanakkor természetesen tudatában van kizárólagos illetékességének az EURATOM-Szerződésre vonatkozó konzultáció területén. Az EGSZB nagy jelentőséget tulajdonít ezen illetékességnek, mert a nukleáris energia ágazata a társadalom számára rendkívül érzékeny téma, amelynél megfelelő tájékoztatásra és konzultációra van szükség.

2.2 Az atomenergia ugyanis rendkívül bonyolult problémákat vet fel a polgárok bevonása, a jelentős kockázatok, valamint a hulladékkezeléshez kapcsolódó gondok tekintetében.

2.2.1 Az EGSZB szerint világosan kifejezésre kell juttatni azt, hogy ebben az ágazatban szükség van a teljesítmény és a biztonság/megbízhatóság értékelésére szolgáló modellek fejlesztésére és az állandó tájékoztatási, konzultatív és képzési mechanizmusok létrehozására.

2.2.2 Arról van szó, hogy jobban kell megszervezni az irányítás folyamatát, meg kell határozni a legésszerűbb stratégiai döntéseket és választ kell adni a polgárok atomenergiával és annak hosszú távú következményeivel kapcsolatos aggodalmaira.

2.3 Az EGSZB már kifejezte véleményét⁽⁸⁾ a közigazgatási eljárások egyszerűsítésére⁽⁹⁾, valamint az ezekhez kapcsolódó kiadások csökkentésére irányuló, az Európai Bizottság által javasolt megoldásokkal kapcsolatban, melyeket az EU hetedik keretprogramjára, illetve az EURATOM hetedik keretprogramjára vonatkozó, 2005. április 6-án elfogadott határozatjavaslatok tartalmaznak.

2.3.1 Az Európai Bizottság „a sikeresség szempontjából kritikus” tíz alapvető intézkedést jelölt meg, amelyeket végre kell hajtani a hetedik keretprogramhoz való hozzáférésre, az abban való részvételre, valamint a keretprogram kezelésére irányuló folyamatok egyszerűsítése érdekében. Ezzel a témával kapcsolatban az EGSZB kijelentette: „a kérelmezési és engedélyezési eljárások jelenleg túl nagy munka- és költségráfordítást igényelnek, ezzel problémák elé állítják a tudomány és az ipar területén tevékenykedő felhasználókat. Az európai kutatási programban való részvétel legyen vonzó az érdekelt szereplők számára”⁽¹⁰⁾, ugyanakkor ellensúlyozza a pályázati dosszié benyújtásához kapcsolódó kockázatokat.

2.3.2 Az EGSZB ezenkívül felhívta a figyelmet az alábbiakra: „a KKV-kat még erősebben be kell vonni a kutatási, fejlesztési és innovációs folyamatokba”, hangoztatta továbbá, hogy „az új high-tech termékek fejlesztésére és piacra dobására alapított KKV-k sikerességéhez főként kezdőtőkével és kockázati tőkével való ellátottság szükséges...”. Az eljárásoknak azonban megvalósíthatónak és a KKV-khez mért nagyságrendűnek kell lenniük.⁽¹¹⁾

2.3.3 Az Európai Bizottság szolgálatai az alábbi pontokat jelölték meg az eljárások szabályozásának egyszerűsítésére vonatkozóan:

- kisszámú finanszírozási modell, amelyek biztosítják a 6. keretprogram eszközeivel való folytonosságot, valamint a felhasználás rugalmaságát,
- hatékony, teljes körű és megfelelő időben történő tájékoztatás, egyhangú és egységes értelmezés mind az EK hetedik keretprogramja, mind az EURATOM hetedik keretprogramja célkitűzéseire és alkalmazási módozataira vonatkozóan,
- a résztvevők által benyújtandó adatok ésszerűsítése, a kétlépcsős eljárás kiterjesztése, valamint az elektronikai eszközök szisztematikus alkalmazása a pályázatok benyújtása során,
- az EU pénzügyi érdekeinek védelme, anélkül, hogy ez túlzott terheket hárítana a résztvevőkre, az előzetes ellenőrzések minimálisra csökkentése, az ellenőrzések alapjául az előre meghatározott, egységes kritériumok listáját használva,
- a konzorciumok független működése, nagy rugalmasságot biztosító szerződések segítségével, valamint az átalányelöltek széleskörű használata révén, előzetesen meghatározott költségek és független külső auditok alapján,

⁽⁸⁾ Ld. HL C 65., 2006.3.17., előadó: Gerd WOLF.

⁽⁹⁾ COM(2005) 119 final – SEC(2005) 430/431, 2005. április 6.

⁽¹⁰⁾ Ld. HL C 65., 2006.3.17., 1.11. pont, előadó: Gerd WOLF.

⁽¹¹⁾ Ld. HL C 65., 2006.3.17., 1.12. és 4.15.2. pont, előadó: Gerd WOLF.

- gyorsabb kiválasztási eljárások, ennek során a bizottsági eljárást egy a tájékoztatási eljárásra alapuló egyszerűbb eljárással kell helyettesíteni,
- a K+F céljaira szánt költségvetési források hatékonyabb felhasználása, az eszközök jobb összehangolása a lisszaboni stratégia által kijelölt más szakpolitikák céljaira elkülönített eszközökkel; a K+F tevékenységek keretein belül a projektek közösségi kezelésére előirányzott költségek csökkentése,
- az átalányfinanszírozás széleskörű alkalmazása a közösségi finanszírozás modelljeinek egyszerűsített keretében,
- a projektek költségeivel kapcsolatos jelentések túlságosan bonyolult modelljeinek megszüntetése, valamint a támogatható költségek világos meghatározása,
- a közösségi hozzájárulás arányainak tevékenységtípusonként való meghatározása (kutatás, fejlesztés, demonstráció, képzés, az eredmények terjesztése és felhasználása, tudástranszfer stb.). A százalékos arányokat az egyes tevékenységekhez kell társítani, tevékenységtípusonként maximális küszöb meghatározásával, amely a konzorciumra, nem pedig az egyes résztvevőkre vonatkozik.

2.4 A vizsgált rendeletjavaslat ezenkívül különböző módosításokat tartalmaz a korábbi rendelethez ⁽¹²⁾ képest, amelyek az alábbiakra vonatkoznak: a javaslat célja; fogalom meghatározások; a titoktartás elve; a pályázatok értékelése, kiválasztása és engedélyezése; a támogatás formái; az engedélyezett költségek megtérítése; a közösségi pénzügyi hozzájárulás maximális aránya; a konzorciumi kockázatok; a terjesztési, hasznosítási és hozzáférési jogok; különös rendelkezések az európai fúziós fejlesztési megállapodásra vonatkozóan; a személyzet mobilitásáról szóló megállapodás.

2.4.1 A javaslat azon részeire vonatkozóan, amelyek az EK hetedik keretprogramjára vonatkozó hasonló javaslatban (javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a hetedik keretprogram (2007–2013) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról) ⁽¹³⁾ is szerepelnek, az EGSZB utal ez utóbbi javaslatra vonatkozó, jelenleg kidolgozás alatt lévő véleményére. ⁽¹⁴⁾

2.5 Az EGSZB egyetért a nukleáris kutatás és a képzés finanszírozására kijelölt korlátokkal; főként azt a lehetőséget üdvözli, hogy a KKV-k, az államháztartási szervek, a közép- és felsőfokú oktatási intézmények, valamint a kutatóintézetek ⁽¹⁵⁾ esetében a közösségi hozzájárulás aránya meghaladhatja az általános korlátként kijelölt 50 %-ot, egészen a 75 %-os arány eléréséig, valamint azon tény, hogy a kutatók képzésére és karrierfejlesztésére irányuló tevékenységeket koordináló és támogató intézkedések esetében ez az arány elérheti az összes támogatható költség 100 %-át.

2.5.1 Az EGSZB azt ajánlja, hogy egy, a javaslatához csatolt táblázatban legyenek feltüntetve a különféle tevékenységtípusok, valamint az egyes tevékenységek esetében engedélyezett maximális hozzájárulási arány, továbbá a támogatások esetleges összevonasának lehetősége az egyéb típusú közösségi hozzájárulásokkal (pl. strukturális alapok stb.), főként a kutatási infrastruktúra esetében.

3. Az EURATOM 7. keretprogramjában való részvétellel kapcsolatos általános megjegyzések

3.1 Az EGSZB szerint alapvető jelentőségű az EURATOM hetedik keretprogramjában és annak egyedi programjaiban való részvétel szabályainak meghatározása egy egyszerű, szemléletes, érthető, világos és átlátható, továbbá az EU valamennyi hivatalos nyelven rendelkezésre álló keretben. Ennek a keretnek mindenekelőtt megbízható információkat kell nyújtania a lehetséges – különösen a kisebb – résztvevők számára a rendelkezésre állást, a részvétel feltételeit, a projektjavaslatok bemutatását és értékelését, a támogatás egyes formáit, a szerződéses kötelezettségeket, a közösségi társfinanszírozás arányait és elosztási rendszereit, az ipari és a szellemi tulajdon védelmét, valamint az új ismeretek felhasználását és terjesztését szabályozó elveket és kritériumokat illetően, fenntartva a különös rendelkezéseket a fúzióenergia-kutatás tematikus prioritással kapcsolatosan.

3.1.1 Az EGSZB javasolja, hogy a kiválasztási és odaítélési kritériumokat ismét explicit módon vegyük be a szövegbe a 14. cikkben foglalt közvetett cselekvések vonatkozásában, kivéve az esetleges specifikus kritériumokat. Ezen általános kritériumok a következők:

- tudományos és technológiai kiválóság és innovációs fok,
- a közvetett cselekvések eredményes végrehajtásának képessége, a források és a szakértelem hatékony kezelése,
- az egyedi program és a munkaprogram célkitűzéseinek való megfelelés,
- európai hozzáadott érték, az aktivált források kritikus tömege, hozzájárulás a közösségi politikákhoz,
- az ismeretek teljes körű felhasználásának és terjesztésének foka, az innovációra való potenciális kihatás, kompetencia a szellemi tulajdon kezelését illetően,
- az etikai elvek és a nemek közötti egyenlőség tiszteletben tartása.

3.2 Az EGSZB már állást foglalt a közösségi nukleáris kutatási keretprogramok egyszerűsítésével és ésszerűsítésével kapcsolatos általános témakörökkel kapcsolatosan, az EURATOM hetedik keretprogramjáról és annak két egyedi programjáról szóló véleményeiben, amelyek az alábbiakra vonatkoznak: nukleáris energia, különös tekintettel a nukleárisenergia-kutatásra, valamint a Közös Kutatóközpont által végzett nukleáris kutatási tevékenységek. Az EGSZB jelenleg dolgozik a hetedik közösségi – nem nukleáris jellegű – kutatási keretprogramban való részvétel szabályaira vonatkozó javaslattal kapcsolatos véleményén is ⁽¹⁶⁾

3.3 Ami az EURATOM programmal kapcsolatos előírásokat illeti, az EGSZB határozottan kijelenti: a kérelmezéssel kapcsolatos formások radikálisabb egyszerűsítésére van szükség.

⁽¹²⁾ A Tanács 2322/2002/EURATOM rendelete.

⁽¹³⁾ COM(2005) 705 final, 2005.12.23.

⁽¹⁴⁾ Ld. a CESE 557/2006 (INT/309) véleményt, előadó: Gerd WOLF.

⁽¹⁵⁾ Ld. a CESE 557/2006 (INT/309) vélemény 4.6. pontját, előadó: Gerd WOLF.

⁽¹⁶⁾ Lásd a 9. lábjegyzetet.

3.3.1 Üdvözli továbbá azt, hogy az akkoriban az EURATOM 6. keretprogramja által előírt egyetemleges adósi garancia, amely jelentős mértékben akadályozhatta a kis- és közepes méretű egységek (vállalkozások, egyetemek stb.) részvételét, a vizsgált javaslatban már nem szerepel, ezt egy pontosabban meghatározandó, a közösségi hozzájárulás kb. 1 %-át kitevő⁽¹⁷⁾ összeg váltotta fel, amely a konzorciumok által nem fedezett kockázatok garanciájaként szolgál (37. cikk). A nukleáris területen ugyanis a kutatási tevékenység jelentős részét kis- vagy közepes méretű egységek végezhetik, amelyek esetében a fenti előírás komolyan akadályozhatta volna a részvételt.

3.4 Az EGSZB fenntartásait fejezi ki a részvételi szabályoktól való nagyszámú eltéréssel kapcsolatosan (amelyek több mint 50 javasolt cikkben szerepelnek), valamint a különböző kritériumok és szabályozások alkalmazásának számos lehetőségével kapcsolatosan az éves munkaprogramokban, az egyedi programokban, valamint a projektjavaslatok benyújtására irányuló pályázati felhívásokban. Ezen eltérések főként az alábbiakra vonatkoznak: a résztvevők száma és a hozzáféréssel kapcsolatos kiegészítő szabályok (11. cikk); az értékelésre, a kiválasztásra és a szerződés odaítélésére vonatkozó elvek (14. cikk, (1) bekezdés); a pályázati felhívás kiírása alóli kivételek (13. cikk); az értékelésre vonatkozó kritériumok, amelyek között szerepel a különös kiegészítő kritériumok előírásának lehetősége (14. cikk, (2) bekezdés); a kiválósági hálózatok részére nyújtandó közösségi pénzügyi hozzájárulás (34. cikk, (1) és (3) bekezdés).

3.4.1 Ami a kiválósági hálózatokat illeti, az EGSZB aggodalmát fejezi ki a hozzájárulás átalány formájában való meghatározása miatt, mert úgy véli, hogy ez a forma fiktív és a realitásoktól idegen eljárásnak bizonyulhat. Egy ilyen helyzet árthatna a kiválósági hálózatok fejlesztésének, amelyek pedig szükségesek a program konkrét célkitűzéseinek eléréséhez.

3.5 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az egyes intézkedésekhez kapcsolódó követelmények meghatározásának és kezelésének szükséges rugalmassága nem mehet az előírt részvételi kritériumok, az előre meghatározott értékelési és kiválasztási kritériumok, valamint a javasolt finanszírozások és társfinanszírozások megbízható keretszabályozása világosságának, biztonságának és átláthatóságának rovására.

3.6 Amennyiben a támogatás nyújtására vonatkozó szerződés értelmében a kutatási konzorciumok pályázatot írhatnak ki egyes munkálatok végrehajtására vagy néhány tevékenység kiterjesztésére, az EGSZB véleménye szerint e pályázatokat az Európai Bizottság által meghatározott előírásoknak megfelelően kell megszervezni a legnagyobb fokú átláthatóság és az információkhoz való hozzáférés biztosítása érdekében.

3.7 Az EGSZB kiemeli a programok és a nukleáris területen végzett kutatásra, demonstrációra, koordinációra, képzésre irányuló közvetett cselekvések ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések fontosságát; ugyanakkor javasolja, hogy e feladatokra, a pályázatok lebonyolítására, a szerződések értékelésére, kiválasztására és ellenőrzésére, továbbá a támogatható projektek auditá-

lására szabjanak meg maximális kiadási küszöböt, amely összességében nem haladhatja meg az EURATOM hetedik keretprogramja rendelkezésére álló összes közösségi forrás 7–10 %-át. Így módon a lehető legtöbb forrást lehetne az elsődleges jelentőségű és valós kutatási, demonstrációs és képzési tevékenységekre fordítani, hogy konkrét és piaci alkalmazásra váltható eredmények jöjjenek létre, ami egyébként a közösségi keretprogram végcélja.

3.7.1 Ezzel kapcsolatban az EGSZB javasolja, hogy ezen felülvizsgálat adatainak nyilvántartása, tárolása és kezelése az IDABC-be integrált adatbank keretében történjen.⁽¹⁸⁾

3.8 Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság útmutatásait a támogatható költségek megtérítésére javasolt közösségi pénzügyi támogatás formáival kapcsolatosan, amelyek a következők: átalányösszeg és átalányfinanszírozás; javasolja azonban a megfelelőbb metodológia kialakítását a támogatható költségek egyszerűsítésére vonatkozóan is, valamint azt, hogy a rendelettervezethez a különböző opciókat tartalmazó tájékoztatás csatlakozzon, ami megkönnyíti a lehetséges felhasználók számára a rendelkezések megértését.

3.9 Ami a közösségi pénzügyi hozzájárulás – 32. és 34. cikkben szabályozott – különböző formáit illeti, az EGSZB javasolja e rendelkezések összefoglalását egy, a rendeletjavaslatához csatlakozó táblázatban, amely tartalmazza a maximális támogatási hányadot és – főként a kutatási infrastruktúrák vonatkozásában – az esetleges összevonási lehetőségeket a strukturális alapokból és a Kohéziós Alapból, az Európai Beruházási Bank, valamint az Európai Beruházási Alap részéről folyósítható támogatásokkal; ennek során figyelembe kellene venni a JEREMIE kezdeményezésben⁽¹⁹⁾ előirányzott intézkedéseket, amelyek célja éppen a kisebb méretű egységek részvételének megkönnyítése az EURATOM hetedik keretprogramjában.

3.10 Az ismeretek terjesztésére, felhasználására, valamint a hozzáférési jogokra vonatkozó szabályokkal kapcsolatosan az EGSZB elengedhetetlennek tartja az új és a már meglévő ismeretek közötti különbségtételen, valamint a védelmi és a biztonsági területen létrehozott kivételeken túl az IPR-HELPDESK kiépítését, hogy átfogó és proaktív jellegű segítségnyújtást lehessen biztosítani a támogatási szerződések lehetséges résztvevői számára (ld. a 18. cikk (5) és (6) bekezdését, valamint a 19. és a 21. cikket), továbbá a kutatók képzésének és karrierfejlesztésének támogatására irányuló közvetett cselekvések, a kiegészítő szabályokat meghatározó konzorciumi megállapodások előkészítése és aláírása elősegítése érdekében (23. cikk), mely utóbbiak az eredmények terjesztésére és felhasználására, valamint a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogokra vonatkoznak.

3.11 Végül, ami a „fúzióenergia-kutatás” témakört illeti, az EGSZB két idézett véleményében nyomatékosan kiemelte az ellenőrzött termonukleáris fúzió kutatásának, az ITER projektnek, a DEMO előkészítő programnak, valamint a behatároló közegekre vonatkozó tanulmányoknak a fontosságát⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ Ld. HL C 80., 2004.3.30., [EGSZB-vélemény] az IDABC-ről (Interoperable Delivery of European eGovernment Services to Public Administrations, Businesses and Citizens).

⁽¹⁹⁾ Ld. HL C 110., 2006.5.9., előadó: Antonello PEZZINI.

⁽²⁰⁾ Ld. HL C 65., 2006.3.17., előadó: Gerd WOLF, 6.1 és következők pontok.

⁽¹⁷⁾ Ld. a CESE 557/2006 (INT/309) vélemény 4.11.2. pontját, előadó: Gerd WOLF.

3.11.1 Az EGSZB tudomásul veszi, hogy a fenti tematikus területre javasolt közösségi pénzügyi hozzájárulás éves alapszázalékaránya az EURATOM hetedik keretprogramjának teljes időtartama alatt nem haladhatja meg a 20 %-ot. Az EGSZB szerint ez szükséges ösztönzés arra, hogy a tagállamok jelentős saját hozzájárulást teljesítsenek egy jól koordinált (ld. az 1.4. pontot) közösségi programhoz, és hogy biztosítsák az ITER és a DEMO közös projektek számára nélkülözhetetlen alapot, szilárd kiindulópontot és inputot. Ez az arány kezdetben valószínűleg elégséges; kérdéses azonban, hogy vajon a program teljes futamideje alatt is az lesz-e, és képes lesz-e a tagországok elfogadható mértékű, szükséges pénzügyi hozzájárulását ösztönözni. Az EGSZB ezért javasolja, hogy ezt az arányt előrelátóan emeljük fel 25 %-ra, ami csupán a fele, illetve a harmada annak (hivatkozással a 32. cikk (1) bekezdésére), amit a Közösségek egyébként pénzügyi hozzájárulásként teljesítenie kellene. Az EGSZB úgy véli, hogy általában magasabb felső határokat kellene alkalmazni.

3.11.2 Ami a 40 %-os maximális finanszírozási arányt illeti a társulási szerződések keretében végrehajtandó konkrét együttműködésen alapuló projektek kiadásai esetében, amelyek főként az ITER/DEMO szempontjából nagy jelentőségű intézkedésekre, vagy a személyzet társult tagok közötti mobilitásáról szóló megállapodás keretében végrehajtott cselekvésekre irányulnak, az EGSZB felveti a kérdést, hogy vajon ez az arány hosszú távon elegendő-e a tagországok kívánt hozzájárulásának biztosításához a projektek vagy intézkedések finanszírozása céljából. Az EGSZB utal az 52. cikk (2) bekezdésére.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az EGSZB felveti a kérdést, hogy a „Pályázati felhívás” című 1. alszakaszból miért került ki az a rendelkezés, mely szerint lehetőség van a pályázati felhívásokat megelőző érdeklődésnyilvánításra, ami lehetővé teszi a cselekvés pontos célkitűzéseinek és szükségességének kijelölését és mérlegelését, valamint a felesleges adminisztratív kiadások elkerülését mind az olyan pályázatok készítésénél, amelyeket bizonyosan nem vesznek majd figyelembe, mind pedig a pályázatoknak az Európai Bizottság és a független értékelők általi kiválasztása és értékelése során.

4.2 Az érdeklődésnyilvánításra irányuló felhívásokkal egyidejűleg információs napokat („Proposers’ Information Days”) is lehetne szervezni a pályázók számára, hogy erősebben bevonják a tudományos és az ipari szféra lehetséges felhasználóit a nukleáris kutatás területén végrehajtandó közösségi intézkedések meghatározásába.

4.3 Az EGSZB felhívja a figyelmet azon kockázatokra, amelyek a tudományos és technikai információk elégtelen terjesztése esetén felmerülhetnének. Bár elismeri, hogy szükséges e tekintetben bizonyos fenntartásokkal élni, úgy véli: nem szabad bezárni a kapukat. Mindez egy, a terjesztés tartalmaira és módozataira vonatkozó, rendkívül pontos műszaki jegyzőkönyv megalkotásában konkretizálódhatna, amely szigorúvet a biztonsági és megbízhatósági követelményekkel, ugyanakkor megőrzi a lehető legnagyobb fokú átláthatóságot.

4.4 Az EGSZB szerint széles körben meg kellene ismertetni és terjeszteni kellene az egyrészt a követelményeknek való megfelelést ellenőrző, másrészt a résztvevők jogi státuszára vonatkozó szabályokat. Hasonlóképpen néhány világos, érthető, és a kutatás valamennyi szereplője számára érvényes szabályt kellene megalkotni a pályázatok benyújtására előírt kétlépcsős egyszerűsített eljárásokra, valamint az értékelés két szintjén alkalmazandó kritériumokra és feltételekre vonatkozóan.

4.4.1 E szabályokat nem csupán az értékelést végző szakemberek, hanem a pályázók rendelkezésére is kell bocsátani, egyértelmű és egységes kritériumok és mérlegelési szempontok alkalmazásával.

4.5 Az EGSZB szerint célszerű lenne képzési és tájékoztatási intézkedéseket foganatosítani a nukleáris energia biztonságáról és megbízhatóságáról nem csupán a kutatók, hanem a civil társadalom képviselői és valamennyi polgár számára, valamint erősíteni a nukleáris energia megbízhatóságának és biztonságának értékelését szolgáló, megbízható és elfogadott modellek kifejlesztésére irányuló eszközöket és eljárásokat.

4.6 Ami a kutatási eredmények felhasználását, terjesztését, valamint a szellemi és ipari tulajdon oltalmát illeti, az EGSZB véleménye szerint a *rendeletjavaslat, a támogatási megállapodások, a konzorciumi megállapodások, az EURATOM-Szerződés 24. cikke és egyéb rendelkezései* ⁽²¹⁾, a *társulási szerződések, az európai fúziós fejlesztési megállapodás, az ITER európai közös vállalkozás, a vonatkozó nemzetközi egyezmények, valamint a többoldalú megállapodások, mint például a személyzet mobilitásáról szóló megállapodás* által előírt szabályokon és védelmi rendelkezéseken túl szélesebb körben kell terjeszteni a pályázóknak szánt megújult „IPR-EURATOM” útmutatót, amely világos és átlátható módon foglalja össze a kötelezettségeket és a lehetőségeket az EURATOM hetedik keretprogramja keretében végzendő kutatási, demonstrációs, képzési és fejlesztési tevékenységek résztvevői számára.

Brüsszel, 2006. július 5.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND

⁽²¹⁾ Lásd a 10. lábjegyzetet.